

Notat

Februar 2019

Styrkelse af beredkabsområdet i Sundhedsstyrelsen

Problem

Sundhedsstyrelsen skal med kort varsel døgnet rundt kunne møde op i relevante beredkabsfora, herunder til vagtordning og øget fremmøde i NOST (herunder DCOK) og IOS for at medvirke til håndtering af krisesituationer. Sundhedsstyrelsen har derfor behov for at opruste for at besidde tilstrækkelige og tilstrækkeligt robuste beredkabsfaglige og kommunikationsfaglige kompetencer for at kunne varetage beredkabsopgaverne på det forventede niveau. Samtidig skal Sundhedsstyrelsen kunne etablere egen krisestyringsorganisation og sikre drift og bemanning af denne, om nødvendigt i døgndrift og i længere perioder, hvilket eksempelvis var tilfældet under den seneste influenzapandemi samt kunne rådgive både borgere og sundhedsvæsnet ved større udbrud af smitsomme sygdomme og udbrud af alvorlige smitsomme sygdomme i Danmark men også i udlandet som zikavirus, ebola mv.

Baggrund

Der er stor politisk bevågenhed på terrortrusler, og øgede forventninger til at beredskabet kan håndtere akut opståede situationer af enhver art – smitsomme sygdomme, ekstremt vejr, terror mv. Rigspolitiet har meldt ud, at NOST (Nationale Operative Stab) skal kunne drives i operationsberedskab, så længe det er nødvendigt, og at sektorerne skal kunne understøtte dette.

Sundhedsstyrelsen er de senere år indkaldt betydeligt oftere i NOST i forbindelse med dels akut opståede situationer som terrorhændelser i Danmark og i udlandet, voldsomt vejrlig i Danmark og udlandet, flygtningebevægelser over grænser, cyberangreb, dels planlagte operationsberedskaber til arrangementer som klimatopmøder og folkemøder. Beredkabsøvelser er tillige intensiveret grundet trusselsbilledet. Senest er der også kommet øget aktivitet på beredkabsområdet foranlediget af krav fra NATO til medlemslandenes krisehåndtering. Forventningerne til Sundhedsstyrelsens ressourcer og kompetencer er dermed voldsomt forøget på området.

Sundhedsstyrelsen har hidtil sikret fremmøde i NOST og IOS uden for normal arbejdstid ved medarbejders velvillighed og uden vagtordningshonorering. Aktiviteter i især NOST uden for normal arbejdstid har nu nået et omfang, så der ikke længere kan sikres fremmøde uden en honorering af medarbejderne for at være tilgængelige, dvs. der skal etableres en vagtordning på området. De medarbejdere, der skal indgå i vagtordningen, skal have tilstrækkeligt robuste beredkabsfaglige og kommunikationsfaglige kompetencer. Det er derfor nød-

vendigt at udvide Sundhedsstyrelsens bemanning på området og sikre det faglige niveau der kræves.

Sundhedsstyrelsen er fast medlem af den Nationale Operative Stab (NOST), der ledes af Rigspolitiet og nedsættes på Rigspolitiets lokation i Ejby ved Glostrup, ligesom Sundhedsstyrelsen er fast medlem af den centrale kommunikationsenhed (DCOK), der varetager koordineringen af den kommunikationsmæssige indsats på tværs af myndighederne i den operative stab.

Rigspolitiet, som har formandskabet i NOST, har meldt ud, at NOST skal kunne drives i operationsberedskab, så længe det er nødvendigt, og at sektorerne skal kunne understøtte dette og har i den forbindelse meldt ud, at det erfaringsmæssigt kræver 7 årsværk at varetage én funktion i døgndrift i en uge, hvilket sektorerne som minimum skal kunne håndtere.

Sundhedsstyrelsen er desuden fast medlem af den Internationale Operative Stab (IOS), der nedsættes under ledelse af Udenrigsministeriet på ministeriets lokation på Christianshavn. IOS har til opgave at koordinere indsatsen på tværs af myndigheder ift. nødstedte danskere i udlandet, og også på dette område er der øget politisk bevågenhed. I IOS skal Sundhedsstyrelsen ligeledes med kort varsel kunne fremmøde fysisk i Udenrigsministeriet ved medarbejdere, der er sikkerhedsgodkendte og beredskabstrænede.

Sundhedsstyrelsen er den nationale sektoransvarlige beredskabsmyndighed på for sundhedsområdet og varetager en række overordnede og nationale opgaver på beredskabsområdet

Ved større beredskabshændelser men også ved udbrud af alvorlig smitsom sygdom eller pandemier skal Sundhedsstyrelsen tillige aktivere og bemande sin egen krisestab i Sundhedsstyrelsen, som varetager den nationale koordination af det samlede sundhedsberedskabsindsats, herunder rådgive og vejlede regioner og kommuner samt øvrige myndigheder og offentligheden.

Udover akutte opgaver relateret til beredskab varetager beredskabsteamet i SST løbende en lang række faste og ad hoc opgaver på området i form af udarbejdelse af vejledninger, rådgivning fx gennemgang af sundhedsberedskabsplaner for samtlige kommuner og regioner, deltagelse i relevante møder og arbejdsgrupper nedsat i regi af SST eller samarbejdspartnere på området, nationalt og internationalt samt deltagelse i undervisnings-, uddannelses- og øvelsesaktivitet. Også her ses aktuelt en stigende aktivitet med deltagelse i diverse arbejdsgrupper både internt og eksternt relateret til fokus på håndtering af terrorhændelser.

Rigspolitiet har desuden indskærpet, at myndighederne ved beredskabshændelser skal stille op både i NOST og DCOK. Med denne udtalte forventning om fremmøde i DCOK, skal Sundhedsstyrelsen ligeledes opruste ressourcer og

kompetencer på det kommunikationsfaglige, dvs. til overvågning af mediebillidet og de sociale medier samt udfærdigelse af pressemeddelelser, hjemmesidenheder, beredskabsmeddelelser osv.

Rammeændring

Etablering af en vagtordning vil forudsætte, at et øget antal medarbejdere vil skulle have indgående indblik i området, herunder deltage i øvelses- og uddannelsesaktivitet mv. Således også i lyset af, at Rigspolitiet stiller krav til, at sektorerne kan medvirke til at drive et operationsberedskab, så længe det er nødvendigt. I en sådan krisesituation kræver det som nævnt erfaringsmæssigt 7 årsværk at varetage én funktion i døgndrift i en uge.

Sundhedsstyrelsen vurderer, at der er behov for at øge bemanningen på beredskabsområdet med minimum et årsværk til beredskabsfaglige opgaver, et årsværk med særlig fokus på smitsomme sygdomme og et årsværk til kommunikationsfaglige opgaver.

Det beredskabsfaglige årsværk koster 0,8 mio. kr. i lønudgifter og 0,2 mio. kr. i driftsudgifter, når der tages højde for overheadudgifter. Det samme gælder et årsværk med fokus på smitsomme sygdomme. Det kommunikationsfaglige årsværk koster 0,5 mio. kr. i lønudgifter.

Der skal også på det nationale sundhedsberedskabsområde etableres en døgnvagtordning, f.eks. hvor medarbejdere i døgnvagt en uge af gangen skal kunne besvare telefonopkald døgnet rundt og skal kunne give fremmøde i arbejdsduelig stand i Sundhedsstyrelsen, hos Rigspolitiet eller Udenrigsministeriet med 1 times varsel. De personer, der skal indgå i vagtordningen, skal være sikkerhedsgodkendt til HEM og have overblik over Sundhedsstyrelsens rolle og kende Sundhedsstyrelsens samarbejdspartnere i beredskabet, således at de i hvert fald i en periode kan agere selvstændigt på Sundhedsstyrelsens vegne i en akut situation, som ikke er kendt på forhånd.

Det er vurderingen, at en vagtordning kræver 8 personer i løbende rul, for at belastningen for den enkelte ikke bliver for stor, og det dermed er attraktivt nok til, at der kan findes medarbejdere til ordningen. Ud fra erfaringerne med de øvrige vagtordninger i Sundhedsstyrelsen og i koncernen forventes det at koste 0,5 mio. kr. i øgede lønudgifter.

Tabel 1
Bevillingstilførsel – beredskabsområdet

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2020-2023
<u>Løn:</u>					
Vagtordning sundhedsberedskab	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
Vagtordning øvrigt beredskab:					
Beredskabsfagligt årsværk	1,6	1,6	1,6	1,6	6,4
Årsværk, læge til området smitsomme sygdomme	0,4	0,4	0,4	0,4	1,6
Beredskabsfagligt årsværk og årsværk vedr. smitsomme sygdomme	0,4	0,4	0,4	0,4	1,6
Kommunikationsfagligt årsværk	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
I alt	3,0	3,0	3,0	3,0	12,0

Anm.: [Tekst]

Kilde: [Tekst]